

แถลงข่าวประชาคมติ 59 1/2559

องค์กรกลางพร้อมสังเกตการณ์ออกเสียงประชามติ

23 ก.ค. 2559 - มูลนิธิองค์กรกลางเพื่อประชาธิปไตย (PNET) ร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชนในหลายจังหวัดทั่วประเทศ พร้อมทำการสังเกตการณ์การออกเสียงประชามติในฐานะองค์กรภาคประชาสังคมที่เป็นกลางที่ทำการตรวจสอบและสังเกตการณ์การเลือกตั้งและการลงประชามติในประเทศไทยมาอย่างยาวนานกว่า 20 ปี โดยหวังว่าการสังเกตการณ์การออกเสียงประชามติในครั้งนี้จะสามารถสะท้อนภาพการมาใช้สิทธิออกเสียงลงประชามติของผู้มีสิทธิว่ามีคุณภาพมากแค่ไหน พร้อมทั้งประเมินประสิทธิภาพในการจัดการการออกเสียงประชามติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าเป็นอย่างไร โดยการสังเกตการณ์ในครั้งนี้มูลนิธิองค์กรกลางได้พัฒนาระบบออนไลน์ผ่านโทรศัพท์มือถือมาใช้ในการสังเกตการณ์เพื่อใช้ในการรายงานผลการสังเกตการณ์แบบเรียลไทม์ในช่วงเวลาต่างๆ โดยมีประเด็นให้อาสาสมัครร่วมสังเกตการณ์รายงานข้อมูลจำนวน 66 ประเด็น โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ 2 สัปดาห์ก่อนวันออกเสียงประชามติ วันออกเสียงประชามติ และสิ้นสุดการออกเสียง

องค์กรกลางและเครือข่ายภาคประชาชนในหลายจังหวัดได้มีติดตามกระบวนการออกเสียงประชามติอย่างไม่เป็นทางการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่มีการประกาศพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2559 และได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลบรรยากาศของการออกเสียงประชามติในพื้นที่ พร้อมทั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ปัจจุบันองค์กรกลางมีผู้ประสานงานถาวรประจำภาคจำนวน 9 ท่าน แบ่งเป็น 9 ภูมิภาคในการดำเนินงานร่วมกับผู้ประสานงานถาวรประจำจังหวัดอีกจังหวัดละ 1 ท่าน พร้อมผู้ประสานงานระดับอำเภออีกอย่างน้อย 2 คนในการดำเนินงานในด้านการสังเกตการณ์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง โดยมูลนิธิองค์กรกลางฯ ได้มีการนำแผนยุทธศาสตร์ในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนในการตรวจสอบการเลือกตั้งที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลในการทำงาน

สำหรับบรรยากาศการออกเสียงประชามติในช่วงนี้ องค์กรกลางฯ และเครือข่ายมีข้อห่วงใยหลายประการ ที่สะท้อนจากศูนย์ติดตามการลงประชามติทั้งจากส่วนกลาง จากพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ และจากการได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานทางการเมืองในหลายประเทศ มีข้อสังเกตดังนี้

ประการที่ 1 เสรีภาพในการมีส่วนร่วมและการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในภาคส่วนต่างๆ อยู่ในระดับต่ำ หากเทียบกับการออกเสียงประชามติในปี พ.ศ. 2550 ซึ่งนี้อาจเป็นการสะท้อนภาพจากเครือข่ายของภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ยังมีความกังวลถึงกฎระเบียบที่ยังไม่ชัดเจน ถึงแม้จะมีความพยายามในการทำความเข้าใจกับประชาชนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งในบางพื้นที่ภาคประชาชนไม่ยอมเข้าร่วมสังเกตการณ์กับมูลนิธิองค์กรกลางฯ เนื่องจากกังวลในข้อกฎหมายต่างๆ ถึงแม้ว่ากระบวนการตรวจสอบหรือสังเกตการณ์เป็นสิทธิของประชาชนในการดำเนินงานภาคประชาชน อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กกต. ก็มีการจัดทำแอปพลิเคชันตาส์ประรดให้ประชาชนได้ใช้งาน

ประการที่ 2 การจัดการออกเสียงประชามติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในด้านต่างๆ เช่นการแจกจ่ายร่างรัฐธรรมนูญ การประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการของการออกเสียงประชามติ รวมทั้งการสร้างการรับรู้ความเข้าใจของประชาชนในเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญและคำถามพ่วงท้าย ที่ในปัจจุบันมีเสียงสะท้อนการจัดการการออกเสียงจากประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านสื่อมวลชนที่มีข้อกังวลในหลายประเด็น เช่น การแจกจ่ายร่างรัฐธรรมนูญทั่วถึงหรือไม่ หรือการทำงานของครุ ก ข ค เป็น

อย่างไรมีประสิทธิภาพหรือไม่ มีการชี้แจงอย่างไร โดยทาง องค์กรกลางจะทำรายงานอย่างเป็นทางการมีหลักวิชาการโดย ประมวลผลการจากสังเกตการณ์ของอาสาสมัครหลังจากวันที่ 7 สิงหาคม 2559 เป็น 2 รายงาน คือหนึ่งรายงานฉบับเบื้องต้น ในวันที่ 9 สิงหาคม 2559 และรายงานฉบับสมบูรณ์ในวันที่ 7 กันยายน 2559 ต่อไป

ในการสังเกตการณ์ในครั้งนี้ มีประเด็นชี้วัดภาพรวมในการออกเสียงประชามติจำนวน 66 ประเด็น เพื่อสะท้อน คุณภาพของผู้ที่ใช้สิทธิออกเสียง บรรยากาศ ประสิทธิภาพของการจัดการ และการทำผิดกฎหมาย โดยประเด็นการสังเกตการณ์นั้นทาง มูลนิธิองค์กรกลางฯ ได้จัดทำขึ้นจากการศึกษาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด โดยแบ่งเป็นหัวข้อในการสังเกตการณ์ดังนี้ ขั้นตอนการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ประชาชนรับรู้ มีความเข้าใจเรื่องเนื้อหาหรือไม่ กระบวนการจัดการเกี่ยวกับการออกเสียงประชามติ การกระทำที่อาจฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ สภาพทั่วไปของหน่วยออกเสียงก่อนเวลาออกเสียง การใช้สิทธิออกเสียง และ กระบวนการนับคะแนน โดยในครั้งนี้มีภาคประชาสังคม หน่วยงาน สถาบันการศึกษา ประชาชน และนักศึกษา ใน 20 จังหวัดเป็นอย่างน้อยในการเข้าร่วมสังเกตการณ์ ซึ่งทำงานแบบจิตอาสาไม่มีค่าตอบแทนในรูปแบบตัวเงินแต่อย่างใด

ในการจัดการการสังเกตการณ์ในครั้งนี้ องค์กรกลาง ได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเป็นการพัฒนาร่วมกับองค์กรภาคเอกชนที่มี ประสบการณ์มาพัฒนาระบบสังเกตการณ์ที่สามารถประมวลผลแบบเรียลไทม์ จากการรายงานข้อมูลของอาสาสมัครจากทั่วประเทศผ่านโทรศัพท์มือถือ และเป็นระบบปิด อาสาสมัครที่จะมาร่วมสังเกตการณ์ในแต่ละพื้นที่ต้องใส่รหัสผ่าน ที่ได้รับจากผู้ประสานงานถาวรประจำจังหวัด หลังจากที่ได้รับอบรมและศึกษาคู่มือ และเข้าใจบทบาท หน้าที่ของอาสาสมัคร (Code of conduct) สำหรับประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในครั้งนี้ก็สามารถเข้าร่วมได้ โดยติดต่อมาที่ทางมูลนิธิองค์กรกลางเพื่อประชาธิปไตย (PNET) โทรศัพท์เคลื่อนที่เบอร์ 091 734 4125 ทางอีเมล info@pnetforum.org ซึ่งจะมีการส่งแบบฟอร์มอาสาสมัครให้กรอกเพื่อทำการสมัคร

มูลนิธิองค์กรกลางเพื่อประชาธิปไตย (PNET) หวังว่าการร่วมสังเกตการณ์ขององค์กรและภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ทั้งที่เป็น ผู้ประสานงานในระดับต่างๆ และอาสาสมัครสังเกตการณ์นั้น จะเป็นเครื่องสะท้อนการดำเนินการจัดการออกเสียงประชามติ ในภาพรวม ที่จะเกิดขึ้นในวันที่ 7 สิงหาคม 2559 ในฐานะองค์กรภาคประชาชนที่ทำหน้าที่นี้อย่างต่อเนื่อง มีความเป็นกลาง ไม่เลือกฝ่าย มีใจอาสา และ ใฝ่หาคุณธรรม

ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ นายพลีธรรม ตรีเยเกษม กรรมการและเลขานุการ 081 408 8090 pleethum@pnetforum.org | www.pnetforum.org